

Povelja prijateljstva Grada Pleternice i Općine Tomislavgrad

- obrazloženje -

Sklapanje prijateljstva i savezništva gradova tradicija je stara gotovo koliko i povijest gradova. Dakle, tisućama godina.

Prijateljstva se sklapaju zbog povijesnih, geografskih, etnoloških i drugih razloga, a posljednjih više od pola stoljeća posebna pozornost i skrb stavljena je na prijateljstva europskih gradova nakon Drugog svjetskog rata kako bi europsko zajedništvo nakon ratne katastrofe dobilo i svoju lokalnu dimenziju.

Pleternica i Tomislavgrad imaju izvorne autohtone pjesme. U Pleternici je to bećarac, u Tomislavgradu je ganga i znatno se razlikuju jedna od druge.

Nazivi imena Muzej Bećarca i Muzej Gange predstavljaju zaštićeno intelektualno vlasništvo svojih gradova. Lokalni običaji i narodne nošnje su specifične za svako područje te će projekt povezati ove tradicijske običaje kroz zajedničke aktivnosti, manifestacije, kulturne događaje te udruživanje malih obiteljskih gospodarstava koji će svojim autohtonim proizvodima i ponudom pridonijeti razvoju turizma na oba područja.

Bećarac je 2011. godine uvršten na UNESCO popis nematerijalne kulturne baštine čovječanstva, to je potaknulo Grad Pleternicu da vizionarski razmišlja i strateški planira zaštititi naziv Muzeja bećarca i omogućiti sve preduvjete za stručan i kreativan doprinos mnogih u ostvarenju njihove vizije. Tako je, 2017. započeo je veliki prekogranični projekt *"Kulturna ruta bećarca i gange"* financiran iz Programa Interreg IPA HR-BA-ME.

Ovim projektom osim izgradnje jedinstvenog Trg bećarca, izgrađen je u robau izvedbi i Muzej bećarca koji se velikim dijelom nalazi ispod cijele površine Trga. Trg je svečano otvoren 2019. godine, a uz nastavak korištenja EU fondova uspješno je ostvareno sufinanciranje dovršetka izgradnje i opremanja Muzeja bećarca. Tako je kroz projekt Svijet graševine, 17.2.2023., svečano otvoren jedinstveni Interpretacijski centar Muzej bećarca na Trgu bećarca u Pleternici. U Tomislavgradu je sagrađen Trg gange i hajdučke družine, te projektna dokumentacija za Muzej gange.

Zbog svojih sličnih povijesnih okolnosti, posebice naseljavanja Hrvata iz Bosne i Hercegovine, grad je razvio i bogatu međunarodnu aktivnost kroz zajedničke projekte s Općinom Tomislavgrad. Brojni su i manji projekti na relaciji Pleternica –Tomislavgrad održali živim prijateljstvo između oba prekogranična područja te su temelj za neke nove investicije, projekte i aktivnosti.

S obzirom na postignuti stupanj zajedništva i prijateljstva na više razina, potpisivanjem Sporazuma o prijateljstvu grad Pleternica i Općina Tomislavgrad izražavaju jasnu volju da ovim činom potiču prijateljstva na svim ostalim razinama te da zajednički njeguju hrvatsku kulturu, običaje, identitet, naglašavajući posebnosti ova dva grada u promoviranju očuvane baštine hrvatske pismenosti na glagoljici, uz neprestano razvijanje novih programa i projekata na korist pleterničkog i tomislavgradskog kraja.